

УДК 330.621.

Оксана Мазуренок, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОДИН ІЗ ВАРІАНТІВ ПОДОЛАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Анотація. Розглянуто питання диверсифікації діяльності машинобудівних підприємств як одного із основних напрямків стратегічного розвитку в кризових умовах.

Ключові слова: диверсифікація, стратегія, діяльність, машинобудування, підприємство.

Oksana Mazurenok

DIVERSIFICATION OF ACTIVITY OF MACHINE-BUILDING ENTERPRISES AS ONE OF VARIANTS OF OVERCOMING OF ECONOMIC CRISIS

Abstract. The question of diversification of activity of machine-building enterprises is considered as one of basic directions of strategic development in crisis terms.

Keywords: diversification, strategy, activity, engineer, enterprise.

Вітчизняне машинобудування розвивається нерівномірно в період економічної кризи країни. Так, за результатами 2008 року, ціни виробників промислової продукції зросли на 36,5%. Лідерами зростання стали такі галузі, як: добування корисних копалин (крім паливно-енергетичних) – 70,4%, металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів – 68,1%. Ситуація у 2008 році погіршилася у зв'язку з тим, що у період кризи вітчизняні виробники змушені були експортувати в основному напівфабрикати, частка яких у загальній структурі експорту зросла до 55,1% (45,7% за аналогічний період 2007 року). Наприкінці 2008 р. експорт в Україні скоротився, на 2,2 млрд. дол. США, тоді як імпорт – на 2,7 млрд. дол. США. Це призвело до зменшення від'ємного сальдо товарного балансу до 0,9 млрд. дол. США. Проте варто відзначити, що вже в 2010 р. в Україні промислове виробництво зросло на 10,7% відносно аналогічного періоду 2009 року. Приріст виробництва у машинобудівній галузі України у 2010 р. склав 32,7%.

Аналіз статистичних даних розвитку діяльності України в умовах кризи показав, що обсяги виробництва і реалізації продукції стрімко знижуються. Потрібно застосування ефективних методик та стратегій розвитку галузі.

Одним із напрямів виходу із складної ситуації є використання стратегії диверсифікації. Диверсифікація дає переваги у конкурентній боротьбі, бо збільшує можливості маневрування за умов змінної кон'юнктури, забезпечує стійку позицію на ринку, знижує ризик інноваційних продуктів, підвищує ефективність використання результатів науково-дослідних робіт, дає змогу підприємству проникати в інші галузі. Диверсифікація діяльності підприємства – це оновлення (диференціація) і товару, і ринку підприємства одночасно, вихід за межі його основного бізнесу, проникнення в нові галузі та сфери економіки. Здійснюватись вона може як через створення нових підприємств, так і шляхом скуповування існуючих або злиття з ними. В результаті відбувається перехід від односторонньої виробничої структури (спеціалізації) до багатопрофільного виробництва. Пошук стратегії диверсифікації діяльності підприємства повинен дати визначення напрямку реструктуризації наявного потенціалу, проведення структурних змін, заснованих на зниженні витрат виробництва, з метою вибору найбільш вигідного варіанта для розвитку діяльності фірми.